

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHold

Ein open og erfaringsbasert reformprosess / Søndag for de forfulgte 2004 / Bedre ledelse av prestetjenesten / Hvordan forstår folk i Hamar sin kirke som en misjonerende folkekirke? / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

- 10. søndag etter pinse – Jørund Midttun
- 11. søndag etter pinse – Birgit Agnete Lockertsen
- 12. søndag etter pinse – Torbjørn Holt

Ei ny høgmesseordning skal ikkje bli tredd ned over hovudet på kyrkjelydane

Ein open og erfaringsbasert reformprosess

Kyrkerådet har oppnemnt ei Nemnd for Gudstenesteliv (NFG) til å leie arbeidet med reformar. I statuttane for nemnda sitt arbeid heiter det at «reformprosessen skal være åpen og

erfaringsbasert» og sikte mot «økt fleksibilitet, involvering og stedegengjøring» (Sak KR 10/04 Reform av kirkens gudstjenesteliv). Bakgrunnen for at denne saka er komen opp,

er vedtaket i Ungdommens kyrkjemøte (UKM, sak 05/03), som oppsummerer det årelange engasjementet for større fridom og meir aktiv deltaking frå heile kyrkjelyden i gudstenesta.

Haldningane til nye reformforslag vil alltid variere, men utvikling og endring er trass alt eit viktig kjenneteikn på liv. Ifylgje den store svenske teologen Gustav Aulén finst det berre to alternativ når det gjeld gudstenestelivet. Det eine er vidareutvikling, og det andre er stillstand, som uvegerleg fører til død. Omløpstida for bibelomsetjingar og liturgiske bøker er betydeleg nedkorta i vår moderne tid, og den drygt 25 år lange perioden vi har hatt vår noverande høgmesseordning, rommar det mange vil kalle eit radikalt kulturskifte. Både i og omkring kyrkja har endringar skjedd som framtvingar og påskundar liturgisk reformarbeid. Det er for øvrig interessant å notere seg at den førre Liturgikommisjonen (som påpeikt av leiaren for NFG, biskop Finn Wagle) var forut for si tid, når dei la fram sitt forslag til ny høgmesseordning på slutten av 1960-talet. Dessverre vart dei fleste av deira alternative ledd strøkne, ut frå tanken om at høgmissa skulle vere lik over heile landet. Mykje tydar på at no er tida moden for dette mangfaldet. Teologisk refleksjon over forholdet mellom gudsteneste og kultur (m.a. studieprosjektet Worship and Culture i regi av Det lutherske verdssambandet) har bana vegen for ei opnare og meir dynamisk tilnærming til variasjon i musikalske uttrykk, språkleg utvikling og lokale skikkar. I mellomtida har dei tusen blomane fått blomstre, i og for seg heilt i tråd med gudstenestebøkene sin intensjon om eit variert gudstenesteliv. Men etter kvart veks naturleg nok behovet for regulering, for å sikre god samklang mellom ordning og praksis.

Så er det innlysande at vi i dag har ei mykje opnare haldning til å lære av og la oss inspirere av systerkyrkjene sitt gudstenesteliv, og dei parallelle reformprosessane i m.a. Svenska kyrkan, den amerikanske lutherske kyrkja (ELCA) og i den anglikanske kyrkja er prega av dei same prinsippa som vår eigen her heime. Den liturgiske fornyinga som på 1960- og -70-talet fekk så sterk innverknad på reformpro-

sessen i Den katolske kyrkja, var boren av ei erkjenning av at i gudstenesta samlast vi som Gudsfolket, og at liturgien er heile folkets oppdrag. Denne overtydinga har prega liturgiformane også i dei øvrige systerkyrkjene i dei siste tiåra, og likeså ei nokså samstemt oppfating om gudstenesta sin grunnleggjande struktur eller ordo.

Ein annan viktig faktor som fremjer forandring og reform er den totalt forandra kommunikasjonssituasjonen samanlikna med førre høgmessereform her heime. Liturgikommisjonen på 1960- og 70-talet arbeidde langt på veg i eit lukka rom, medan det no vert lagt tydelege føringar på at prosessen skal vere open og erfaringsbasert. Ei ny høgmesseordning skal ikkje bli tredd ned over hovudet på kyrkjelydane, men vekse fram i eit samspel med det lokale gudstenestelivet. Utgangspunktet er ei positiv anerkjenning av kreativiteten og engasjementet som driv fram fornyinga lokalt.

Det står att å sjå kva for strategi NFG vil fylgje for å kommunisere med kyrkjelydane og innhente dette erfaringsmaterialet, men med Kyrkerådets vedtak er klarsignal gitt til det som bør bli ein spennande dugnadsperiode. Dei siste tjue års eksplosive utvikling av elektroniske medier og teknologiar gir eit unikt utgangspunkt for ein open reformprosess. Tanken er at alle forslag så tidleg som muleg skal gjerast tilgjengeleg for alle impliserte og interesserte. Tema valet for lokalt studiearbeid i prestelag og på møteplassar mellom prestar, kantorar, kateketar, diakonar og engasjerte kyrkjelydsmedlemer – ikkje minst dei unge – bør vere nokså opplagt framover. Målet må vere fordjupa innsikt i og kjenskap til tradisjonen vi står i og røtene for gudstenestelivet, slik at vi kan halde fast på dei berande elementa frå kyrkja si eldste tid. Og dernest at vi vågar dialogen med samtida og kulturen, vågar å stå i spenning mellom kontinuitet og fornying. På det nyleg avvikla Elverumssymposiet, eit prisverdig, årleg tiltak for liturgiform nedanfrå, minte tidlegare erkebiskop i Svenska kyrkan, Gunnar Weman tilhøyrarane om at liturgi er ikkje så mykje snakk om ordningar som det er ein måte å leve på. Om vi

**Liturgi er ikkje så mykje
snakk om ordningar som det
er ein måte å leve på**

ikkje får i gang refleksjon om kva det er å feire gudsteneste eller å vere ei gudstenestefeirande forsamling, så blir liturgi berre rettstaving. Skal dette reformarbeidet bli noko meir enn rettstaving og korrekturlesing, er det ei ny haldning til gudstenesta som må til, og ein audmjuk og sterk vilje til samarbeid om gudstenestelivet og -fornyinga. La oss oppmuntre kvarandre i denne dugnadsperioden til å

bruke høvet til å vinne nyttige erfaringar på vegen mot ei ny høgmesseordning.

JAN OTTO MYRSETH
janotto@ringnett.no

Søndag for de forfulgte 2004

AV ORDINERT PREST JON-GEIR DITTMANN, INFORMASJONSSJEF I NORSK MISJON I ØST

Det er gledelig å registrere at stadig flere prester er opptatt av situasjonen for forfulgte kristne i andre land. Norsk Misjon i Øst arbeider for å knytte nærmere kontakt mellom vår egen kirkevirkelighet og den ofte brutale virkelighet som millioner av kristne lever under i land der det å bekjenne seg til Kristus kan koste dyrt. Min erfaring etter å ha møtt en del representanter for den forfulgte kirke i land som India, Russland, Jordan og Vietnam, er at de med sin spiritualitet, troshistorier og åndskraft har mye å gi meg som ikke har følt annen forfølgelse på kroppen på grunn av min kristne tro enn den smule mobbing jeg opplevde fra medelever i ungdomstida.

En skulle tro at motgangen og de mange overgrepene forfulgte kristne utsettes for ville gjøre dem tilbaketrukkne og engstelige. Sant å si har jeg aldri møtt så mye glad og ekte Kristus-tro som blant disse. Jeg er overbevist om at i årene som kommer vil vår kirke trenge deres vitnesbyrd (martyrium!) samtidig som de trenger å vite at det er noen kristne i det høye nord som kjemper for deres sak og som ber for dem i sine lidelser. – Ikke glem oss, er den enkle oppfordringen vi får når vi spør våre forfulgte trossøsken om hva de mest kunne

ønske fra oss. – Det er så godt å vite at noen ber for oss, sier de med et smil. De vet at Gud hører bønn.

Søndag for de forfulgte er fast hvert år på den andre søndagen i november, i år 14. november 2004, 24. søndag etter pinse. På engelsk heter dagen «International Day of Prayer for the Persecuted Church». Denne dagen står vi sammen med kirker verden over som gjør nettopp dette: Ber for den forfulgte og lidende kirke. Mitt største ønske er at den forfulgte kirke ikke bare ble en ny sak blant mange gode saker som travle prester prøver å huske på, men at den lidende kirke ble en integrert del av menighetens liv. Det handler om å ta Paulus sine ord på alvor: – *For om ett lem lider, lider alle de andre med. Om ett lem blir hedret, gleder alle de andre seg* (1. Kor 12:26) Jeg drømmer om menigheter som hver søndag løfter frem forfulgte og lidende kristne i forbønnen. Det behøver ikke ta mye plass. Slik kan man for eksempel be:

– Vi ber for kristne blant Hmong-folket i Vietnam som blir forfulgt av myndighetene. Mange prester er blitt arrestert og satt i fangeleire. Vi ber deg også for deres familier som har mistet sin forsørger.

– Vi ber deg for en kristen nordkoreaner i Kina som nylig prøvde å hjelpe en flyktning, men som ble arrestert på grensen. Nå trues han med å bli sendt tilbake til Nord-Korea hvor myndighetene sannsynligvis vil ta livet av han.

På veien mot en integrering av den forfulgte kirkes liv inn i våre liv, tror jeg vi trenger en *Søndag for de forfulgte*. En dag i året hvor vi spesielt retter blikket mot land og områder hvor kristne med fare for sitt liv velger å bekjenne Jesu navn. I år vil Norsk Misjon i Øst fokusere på trosfrihetssituasjonen i det muslimsk-tyrkiske beltet i landene Aserbajdsjan, Turkmenistan og Kirgisistan. Felles for disse landene er en fortid under kommunistisk ateisme, men samtidig med en sterk og rotfestet muslimsk kultur. Når disse landene nå skal finne sin plass i verdenssamfunnet, viser det seg at trosfrihet og menneskerettigheter får trange kår. Nasjonene har en sekulær statsforfatning, men i praksis finnes det lite rom for kristent nærvær og utfoldelse. Norsk Misjon i Øst støtter menneskerettighetsarbeid i Aserbajdsjan, lederopplæring for forfulgte kristne i Turkmenistan og utvikling av bibeldeler for dungan-folket i Kirgisistan.

Et engasjement for forfulgte kan få mange slags uttrykk i gudstjenesten. Mest naturlig vil det være å bruke forbønnsleddet aktivt. Hver eneste dag mottar vi meldinger om overgrep mot troen. Det er nok å nevne land som Nord-Korea, Sudan, Saudi Arabia, Vietnam og Turkmenistan. Norsk Misjon i Øst har faktainformasjon og fortellinger om hva forfulgte har opplevd. Kanskje finnes det flyktninger i nærmiljøet som selv har opplevd trosforfølgelse? Kan de utfordres til å fortelle om sine opplevelser i gudstjenesten?

Prekenteeksten på 14.11 er *Markus 12: 41–44*, om enkens skjerv. Mange forfulgte ligner på henne. De er ofte fattige, men de gir av sin fattigdom. De satser alt på Han som holder dem oppe hver dag midt i forsmedelsene og truslene. I sin trofasthet og utholdenhet er de et forbilde for oss. En tekstgjennomgåelse med dette utgangspunktet vil bli gjort tilgjengelig for alle sammen med en mer tematisk orientert prekenskisse.

Endelig nevner jeg at forfatter og prest

Eyvind Skeie nylig har laget flere mektige salmer og viser der det gjennomgående temaet er de forfulgte og vi. Han arbeider også med et litani spesielt beregnet på *Søndag for de forfulgte 2004*.

Alt dette stoffet blir, etter hvert som det blir ferdig, lagt ut på vår hjemmeside; www.nmio.no. Med tanke på utdeling ved inngangen, lager vi også en egen innstikksbrosjyre som inneholder ulike liturgiske ledd til gudstjenesten. Menigheter som velger å markere dagen vil få den tilsendt på oppfordring.

Skulle det passe bedre å feire *Søndag for de forfulgte* en annen søndag, lar det seg selvsagt gjøre, selv om en da går glipp av fellesmarkeringen med kirken verden over. Lykke til med å integrere den forfulgte kirkes situasjon inn i menighetens liv. Å innarbeide en *Søndag for de forfulgte* er et fornuftig første skritt å ta på veien dit.

Bedre ledelse av prestetjenesten

AV PÅL LAUKVIK FOR STYRET I ARENDAL LOKALLAG AV PRESTEFORENINGEN

I en kommentar fra «forsøksprestene» i Arendal prosti i Luthersk Kirketidende nr. 9/04 legger biskopene Wagle og Dahl frem biskopenes syn på reorganisering av prestetjenesten. Her som i annen positiv omtale og vurdering av ordningen, brukes erfaringene fra de tidligere provstivise forsøkene på en måte som om de var entydig positive. «De positive erfaringene som ble høstet gjennom forsøkene, gir etter biskopenes oppfatning et trygt grunnlag for å videreføre disse erfaringene og gjøre dem til permanente ordninger» (s 247).

Vi som deltok i Arendalsprosjektet stiller et stort spørsmålstegn ved nevnte trygghet. Menigheter, kirkelig ansatte og prester opplevde prosjektet som høyst problematisk. Som prester erfarte vi ikke at det ble lagt til rette for «større fleksibilitet og variasjon med trivsel og stabilitet i tjenesten» slik det het i prosjektbeskrivelsen. Ingen prester arbeidet mindre enn før. Det skjedde bare andre steder. Her var ingen plass til å fordele prestetjenestens primær oppgaver «etter ønske, personlig egnethet og mulig ervervet spesialkompetanse» slik det sto i forarbeidene. Videre, prosjekt som forutsetter løsere prestegjeldsgrenser, kan snarere tilsløre enn avsløre behovet for økte ressurser til presteskaper ved å gi inntrykk av at enkelte prestegjeld har overskudd på arbeidskapasitet. Dessuten var prosjektet i sin opprinnelige form ikke menighetsbyggende (allerede før utløpet av forsøksperioden ble prosjektet kraftig redusert og omorganisert).

De erfaringene som er gjort her synes vi har blitt viet liten oppmerksomhet. Dermed er virkeligheten fortøget. Det skaper ikke akkurat trygghet med tanke på fremtiden. Vi er urolige for at denne nye tjenesteordningen ikke vil

være med på å bygge opp og skape trivsel, engasjement og rekruttering til presteyrket. Vi er lei for at våre negative erfaringer med å organisere prestetjenesten i noe som ligner mye på den nye tjenesteordningen, ikke har blitt tatt hensyn til. Var det i det hele tatt noe poeng med forsøksprosjektene? I alle fall hadde vi håpet at biskopene hadde hørt og sett mer av erfaringene.

Vi stiller oss også spørrende til en annen forutsetning som legges til grunn for innføring av ny tjenesteordning, nemlig «økte økonomiske ressurser til prestetjenesten» (s 248). I en tid med innsparinger på alle hold i det offentlige, må dette være ren ønsketenkning.

Hvordan forstår folk i Hamar sin kirke som en misjonerende folkekirke?

AV TORE LAUGERUD, SAMARBEIDSRÅD FOR MENIGHET OG MISJON

Leif Bjørn Hvidsten og Arne Bakken har i LK 8-2004 en reaksjon på min presentasjon av prosjektet *Menighet i bevegelse* (LK 1-2004). Når man inviterer til samtale og refleksjon, er det gledelig at to så sentrale medarbeidere i Hamar bispedømme tar seg tid til å gå inn i den.

I innlegget påpeker dere at vi ikke bør overdrive avstanden mellom misjon og folkekirke. Det er et anliggende jeg deler. Med rette påpeker dere for eksempel at gjennom generasjoner har misjonsvenner som er hjemmehørende i folkekirkemenigheter vært med i bygdas misjonsforening «uten at de opplever det som spenningsfylt i det hele tatt». Men er det ikke å gjøre disse hederskvinner og –menn til våpen i en ordstrid – og dermed sårbare – når dere ser min påstand om at «begrepene misjon og folkekirke står i betydelig historisk spenningsforhold til hverandre i vår kirke», som en *fornærmelse* mot disse? Kan det vokse noe godt ut av det samtaleklimaet dere da legger opp til?

Jeg forstår at det er et viktig anliggende for dere at det snakkes slik «at alle som arbeider og ønsker å høre hjemme i kirken, kan kjenne seg igjen i beskrivelsen». Her formulerer dere en visjon for vår kirke, som jeg gjerne vil være med å strekke meg mot. Men jeg etterlyser hos dere en større raushet i forhold til hvor krevende denne visjonen er, i en kirke som er så mangfoldig og sammensatt som vår. Kan vi lykkes i å tale inkluderende uten å vise vilje til å lytte etter egne erfaringer i den andres språk, uten å strekke oss over kommunikasjonskløftene? I prosjekt *Menighet i bevegelse* er bevegelsen fra diskusjon til dialog – også i en

indrekirkelig sammenheng – en viktig verdi.

Dere oppfatter «at det er en meget tradisjonell måte å tenke kjernemenighet som ligger til grunn for prosjektet». Jeg undrer meg over denne raske og unyanserte konklusjonen. Selv vil jeg si at jeg (så langt i en pågående tankeprosess) oppfatter den lokale menighet som *felleskapet av de døpte på stedet*. Dette fellesskapet trer synlig fram under høymessen, men også ved dåpsgudstjenester, begravelser og vigslar, og ved kirkelige markeringer i forbindelse med ulykker, nasjonale begivenheter, jubileer m.m. Jeg er meget bevisst på at det også finnes et usynlig fellesskap av bedende, hjelpende og (tros)oppdragende mennesker i «det hellige alminnelige hverdagsliv». Jeg tror det er en viktig oppgave for en misjonerende kirke å slå broen mellom denne hverdagsspiritualiteten og menighetens aktiviteter, mellom dagliglivets gudstjeneste og menighetens gudstjeneste.

Dere er kritiske til ordlyden i spørsmålet: «Hva gjøres i deres menighet for å nå ut til nye»? Denne kritikken ønsker jeg velkommen. Jeg opplever at prosjektet her anvender en, i misjonssammenheng, tradisjonell språkbruk. Tradisjonelt språk brukes ofte helt ureflektert. Vi har diskutert akkurat dette uttrykket mye i prosjektet: Hva betyr det i en folkekirkelig kontekst å «nå ut», og hva mener vi med «nye». Når uttrykket har blitt stående, kan det illustrere noe av det kirken strever med når den vil i *bevegelse*: Det er vanskelig å frigjøre seg fra stivnet språk, bl.a. fordi vi trenger tid til å utvikle et nytt. Og samtidig; ved at spørsmålet er kledd i et språk som provoserer (noen),

gis menigheten en mulighet til selv å drøfte formuleringen og bevisstgjøres omkring den. I denne fasen av prosjektet ønsker vi ikke så mye å gi svar, men å stille spørsmål. Vi tror på spørsmålets evne til å skape bevegelse, selv når det ikke er fullgodt formulert.

Dere minner om at «mange døpte i vår kirke er meget vare på om de og deres liv/tro blir tatt på alvor eller om de er noen det skal «gjøres noe med». Det er godt å bli minnet kontinuerlig om dette. For vi sliter fremdeles med skyggen av en misjon der noen ble definert som misjonens subjekter og andre som dens objekter. Den moderne aktivitetskirken overtok denne tenkningen langt på vei. Å bli gjort til objekt for andre kan være smertefullt. Særlig når det en selv eier oppleves som skjørt, og den andre opptrer med stor selvsikkerhet og pågåenhet. Prosjekt *Menighet i bevegelse* tror moderne misjonstenkning kan hjelpe kirken ut av dette. Vi prøver å skape bevissthet om at vi alle primært er objekter for Guds misjon, og at vi alle kalles til vedvarende omvendelse (transformasjon) i tanker, holdninger, ord og handlinger. Det er en øvelse i ydmykhet. Samtidig sen-

des vi til den andre med det vi selv har sett og hørt. Det er en øvelse i frimodighet og selvformidling. Vi ønsker en selvformidling som skjer i åpenhet og respekt for hva den andre har sett og hørt, og i erkjennelse av at det er bare Guds Ånd som kan «gjøre noe med mennesker». Jeg tror på det å vekke og nære menneskers lengsler etter «noe mer» som en viktig oppgave for en misjonerende folkekirke i det 21. århundre. Jeg ser på pilegrimsvandringen som en vei og en metafor for å føre et menneske videre på dets vandring med Gud, uten at det innebærer en fordømmelse av dets hittidige ståsted.

Jeg tror det hadde vært spennende for prosjektet og en berikelse for kirken, hvis folk i Hamar hadde bidratt positivt og kontekstuell i en samtale om hvordan dere forstår vår kirke som en misjonerende folkekirke. Jeg er sikker på at det handler om *mer* enn at dere har folkekirkelige foreninger for ytre misjon. Jeg er sikker på at dere ser *flere* dimensjoner i misjonsbefalingen enn at den er en dåpsbefaling. Jeg er sikker på at dere *også* ønsker å være i bevegelse som kirke. Jeg utfordrer dere til dialogisk deling av dette i et større fellesskap.

Nyhet fra Luther Forlag

Olav Skjevesland

TRO OG TRADISJON I NY TID

Kirken ved et tideverv

Om kirken fortsatt skal kunne ha en fremtid som en kraft i folkets liv, er det nødvendig å tenke gjennom kirkens identitet og oppdrag på nytt. Det mener Olav Skjevesland, biskop i Agder og tidligere prestelærer ved MF. På samme måte er det nødvendig å tenke gjennom hvordan vi tolker og utlegger Skriften, hvordan vi forholder oss til vår pluralistiske samtid og hvordan vi kan gi troen videre.

Kr 198,-

Luther Forlag

Besok oss på: www.lutherforlag.no

FRA BOKFRONTEN

Henri J. M. Nouwen:
Den sårede hjelper
Luther forlag, 2004

Henri Nouwens bok «The Wounded Healer» fra 1972 er nå kommet på norsk. På omslagsiden finnes følgende undertittel: «Hvordan vi med vår sårbarhet kan bli en kilde til liv for andre.» Det treffer Nouwens anliggende godt. Boka er blitt en klassiker, og en norsk oversettelse bør derfor i utgangspunktet være interessant.

Nouwen tegner først et bilde av kulturen som omga ham i 1972. Tidsanalysen blir naturlig nok opplevd som delvis akterutseilt. Men overraskende mye er fortsatt treffende. Dette gjelder ikke minst hans beskrivelse av det flytende og fragmentariske i den postmoderne kultur, sammen med hans påpeking av trang- en til selvsentrert «privatisme». Mens mange andre i 1972 primært fokuserte på samtidens tilsynelatende sterke ideologiske bevissthet, som blant annet ytret seg i ungdomsgenerasjonens revolusjonære retorikk, så Nouwen tydelig hvordan «atomalderens menneske» egentlig ikke har noen ideologi som ligger fast og dermed er utsatt for alle slags skiftende værdrag.

I en slik tid vil mennesker i følge Nouwen søke mot åndelige ledere bare i den grad disse fremstår ærlig og usminket med sin sårbarhet. En tradisjonell autoritet oppleves ikke lenger relevant. Hva er så prestens særlige sår? Nouwen peker her på prestetjenestens ensomhet. Presten opplever seg i vår tid i stadig større grad som ensom, fordi selve oppgaven er endret. Presten har mindre innflytelse enn før og opplever ikke lenger å være like selvfølgelig etterspurt som tidligere. En dyp innsikt i denne smerten, dette såret, vil gjøre det mulig

for presten «å forandre sin svakhet til styrke og tilby sine egne erfaringer som en kilde til nye krefter for de som har gått seg bort i sitt lidelses mørke» (s. 98) For «ingen prest kan tjene uten stadig å vise fram sitt personlige liv» (s. 99).

Den prest som erkjenner og står fram med sin sårbarhet, blir til hjelp ved stadig å trekke seg tilbake og ydmykt gi plass for den andre. «Når vi har funnet ankerfestet for livet vårt i vårt eget indre, er vi fri til å la andre komme inn i rommet som skapes for dem og la dem danse sin egen dans ...» (s. 103). Denne form for «gjestfrihet» er av de fremste pastorale dyder i følge Nouwen.

Budskapet om «Den sårede hjelper» må ha vært en radikalt ny tilnærming til idealet av den kristne leder i 1972. Forsatt er budskapet aktuelt, men det oppleves kjent. På de mer enn 30 år som har gått, har vi blant annet opplevd sjelesorgbevegelsens fremmarsj. Den har bidratt til å utbre Nouwens tanker om sårbarheten som en ressurs og ikke en svakhet i møte med medmennesker. Dermed har ikke Nouwen mindre rett, men fordi han har fått rett oppleves han kanskje ikke som like utfordrende nå som den gang i 1972. Det er i det hele tatt ikke til å komme utenom at boka i dag virker å være fra en annen tid, hva den jo også er.

Noen ganger kan han fremsette påstander som virker vel bastante. Når han for eksempel påstår at kreativitetens opprinnelse må søkes i «følelsen av å være udødelig» (s. 26), så virker det vilkårlig og lite underbygd.

Boka har et informativt og godt forord av Per Arne Dahl. Den er utstyrt med et vakkert omslag. Men det stemmer ikke at alle kapitler begynner på s. 7, slik innholdsfortegnelsen påstår.

Halvor Nordhaug

SØNDAGSTEKSTEN

Jørund Midttun, Birgit Agnete Lockertsen og Torbjørn Holt

10. søndag etter pinse

8. august 2004

Prekentekest:

Disse fortellingene til Jesus, handler de om hele livet, eller bare det rent «kristelige», det som har med Gud og tro og kirke å gjøre? Jeg tror ikke vi kan sette opp slike skiller. Vi har bare ett liv, og med det forholder vi oss til omgivelsene. Dagens fortelling om forvalteransvaret handler om all forvaltning, om alle forhold der noen er betrodd ansvar for andre mennesker. Og i forlengelsen av det, at alle forhold der noen får ansvar for en annen handler om forvaltning. Det handles på vegne av Gud. Dermed er også svaret på et annet spørsmål denne søndagen antydnet: Hvem henvender tekstene seg til? Det er Peters spørsmål i forkant av dagens evangelietekst. Svaret fra Jesus kan vanskelig tolkes annerledes enn at i fortsettelsen snakker han om disiplene/apostlene, de som er ledere. De har altså ekstra god grunn til å følge med i dag. Men ikke bare de, for det menneske finnes knapt som ikke på en eller annen måte står i ansvarsforhold overfor noen andre.

Tekstene

Alle de tre av dagens tekster handler om ledelse, og ledelse som forvaltning. Jesaja-teksten er en advarsel mot fyrster og andre som har fått myndighet, med alle vrengebildene av en god konge, og i siste hånd på Gud. (Sml. Marias lovsang) Det er han som gir gode lover, som tar seg av de små og vergeløse. Men de urettferdige får vite at for dem kommer en regnskapsdag. I Apostelgjerningene får vi bildet av Paulus som den tro og kloke forvalter som på tross av prøvelser og motstand har

vært trofast mot det forvalteransvar han har fått, og som setter det å fullføre tjenesten høyere enn sitt eget liv. Det kan være fint å la begge lesetekstene klinge med i prekenen fordi de står som motsetninger både som det gode og dårlige eksempel og det almene/verdslige kontra det rent åndelige.

Evangelieteksten er en del av et lengre avsnitt om å være beredt når Herren kommer, og nettopp Herrens gjenkomst er utgangspunktet for tematikken, jfr også GT-teksten. Selve perikopen kan deles inn i tre punkter med hver sin distinkte tematikk: v. 42–46 er fortellingen om den gode og dårlige forvalter, satt opp mot hverandre. V.47–48a er en diffransiering mellom dem som kjenner sin herres vilje og dem som ikke gjør det. Og endelig v. 48b, som nærmest er et ordtak, eller en dyp-sindighet, om forholdet mellom evner/gaver og ansvar. En nøkkel(del)setning i hovedfortellingen må være i v.42 «...så han gir dem mat i rette tid...». Forvalteren er altså den som har makten over/ansvaret overfor de andre tjenerne, den som de må forholde seg til. Han gir ut mat; det livsnødvendige for å leve. Og han gir det ut i rette tid (kairos). Det er altså i denne sammenheng en viss innsnevring, eller snarere en tilspissing av forvalterbegrepet. Her gjelder det ikke generelt en forvaltning av skaperverket, som vi alle er kalt til som mennesker, men det at noen personer har kontroll over eller er i besittelse av noe som de har ansvar for at andre mennesker får i tiltrengt mengde og når de trenger det. I motsetning til denne gode forvalteren står han som ikke bryr seg om at det han har er til utdeling, men gjør seg til en tyrann som selv eter og drikker alt opp, ja fyller seg, og gir de andre slag i stedet for mat.

Hva menes det så med «mat i rette tid»? Jeg mener, både ut fra en generell lesning av

Lukas og ut fra de foregående avsnittene i kapitlet, at det kan forstås ganske konkret. Det handler om det daglige brød. Guds gaver gis oss (eller tas fra oss) i stor grad gjennom forvaltere. Uten gode og ansvarlige forvaltere er mange overlatt til nød og vanskeligheter, slik både historien og samtiden har utallige eksempler på. Kanskje nettopp derfor er domsordene over de dårlige forvalterne også så harde. Men «Livet er mer enn maten og kroppen mer enn klærne» (v.23). Ut fra nærkonteksten, og ikke minst Peters spørsmål, er det nærliggende også å både utvide perspektivet til å gjelde ansvaret for andres åndelige eller sjelelige tilstand, men ikke minst å lese tjenesten eksplisitt ekklesiologisk: forvaltning- en av det vi jo i luthersk tapning kaller nådemidlene; ord og sakrament. Disse skal også gis ut i rette tid. Det kan vel dessuten være grunn til å se dette i sammenheng i forhold til tekstens første adressater. For de tidlige menighetene var det et ansvar for lederen å gi de kristne mat i rette tid, både i form av nattverd og i form av et tilstrekkelig måltid og andre fornødenheter. Dette var utvilsomt noe av det som gav kirken mye av dens tiltrekningskraft for den ble en offisiell religion, men har jo også alltid siden vært et moment, som i dag synliggjøres i gudstjenesten gjennom den nære sammenheng mellom takkoffer og nattverd.

Hva det vil si å ikke kjenne sin herres vilje er litt dunkelt. Det kan kanskje lettest forstås som at oppgaven som forvalter ikke alltid er selvinnlýsende. Det trengs å skape en bevissthet og tradisjon for forvalteransvaret. Derimot er avslutningsordet klart nok: Med goder følger forpliktelser: Jo mer du har fått, det være seg av evner, materielle eller andre goder, desto mer kreves det av deg.

Preken

Det er ikke umiddelbart så lett å overføre denne teksten, heller ikke sammen med lesetekstene, allment inn i menigheten. Jeg opplever at de temmelig konkret retter seg inn mot dem som har lederansvar. Dermed treffer de ikke i første omgang primært alle dem det prekes til. Et løsningsforslag er å gå langs to linjer, som delvis hører sammen. For det første kan en fokusere på de andre tjenerne, analy-

sere situasjonen ut fra deres synsvinkel så å si. Da går det an å identifisere forskjellen mellom Guds gaver til oss, og hvordan de blir forvaltet av dem som er betrodd dette, enten det gjelder samfunnet generelt, eller innad i kirken. En slik tolkning kan i gitte tilfelle bli litt gammeltestamentlig: Hvis urettferdigheten og/eller blir maktmisbruket blir for stort, kan det være en styrke å vite at dette går på tvers av Guds ordning for verden, og at regnskapsdagen vil komme. Men en slik vinkling må i tilfelle balanseres av en refleksjon av (og det er den andre linjen) at de aller fleste av oss i en eller flere sammenhenger i livet står i en posisjon hvor andre er avhengige av oss. Det kan være i forhold til barn eller andre familiemedlemmer, i jobbsammenheng, i menigheten eller annet foreningsliv. Det kan ha sammenheng med spesielle evner eller anlegg innen bestemte områder osv. Det er lett å bli overmodig når man kommer inn i en svært betrodd stilling: I skrivende stund er Victor Normann og Arne Treholt to personer som (uten sammenligning for øvrig) begge i dagens aviser uttaler seg om fristelsen til å tro at evner og posisjoner gir rett til spesielle privilegier, og svekker evnen til å se at man står i en tjeneste. Men vi behøver ikke gå så langt opp. For eksempel Øystein Sundes sang «Du må ke komme her å komme her» gir en god illustrasjon på at selv svært små maktposisjoner kan brukes til å heve seg over andre i stedet for å tjene dem. Dersom perspektivet skal vendes i en annen retning kan vi også si at vi i Norge, med vår enorme rikdom har et kollektivt forvalteransvar i forhold til de som har mindre. Dette blir særlig tydelig fordi rikdommene i så stor grad bokstavelig talt pumpes opp av havet. I alle eksemplene blir tanken om at den som har fått noe kreves det også noe av. At vårt liv i forhold til andre består av forpliktelse like mye som rettigheter.

For predikanten er kanskje fristelsen mest å henfalle til moralisering. Men utfordringen er å lete etter og forkynne evangeliet også her. Jeg finner det også to steder og på to forskjellige måter: For det første er utgangspunktet Guds gaver som gis oss uten noe vederlag, og som vi også får rikelig, hvis de blir forvaltet godt. For det annet må svært mange av oss erkjenne at vi har falt eller kan stå i fare for å falle inn i rol-

len som den dårlige forvalteren, og falle under dom og straff. Men der har vi som kjent fått en utvei...

JØRUND MIDTTUN
studierektor ved
Liturgisk senter, Trondheim

Hentet fra LK nr. 13/1998 av Øystein Thelle

11. søndag etter pinse

15. august 2004

Prekentekest: Joh 6,66–69

Lesninger: Jes 5,1–7; Rom 11,25–32

Inngangsrefleksjoner:

Hva mon – etter dette?

Sangens tid er inne. Den utkårede har innfunnet seg. Det er høysang og bryllupsforberedelser. «Jeg vil synge en sang om min venn, min kjære venns sang om hans vingård». Dagens gammeltestamentlige lesning – eller sang- anslår tonen.

Men med ett viser det seg at vingårdens frukt er besk, og at det som var ens lyst og glede, ble til forargelse på grunn av svik. Akk, «det første møtets sødme» har forfalt seg. Det var «som sang i skogen», det var «som sang på vågen/ i solens siste rødme...» Men slik er det ikke lenger. For nå å hoppe fra Jesaia til Bjørnson.

«Etter dette»-situasjoner har vi alle befunnet oss i. Noe skjedde, noe skjelssettende: et møte med en person, opplevelsen av en begivenhet, et bryllup, en bok jeg leste, en preken, en teaterforestilling. Tingene fortonet seg annerledes etterpå. En ny epoke begynte, og det meste var ikke som før. Under tiden fikk noen sitt livs aha-opplevelse, sitt gjennombrudd. Andre ganger fikk noen nok og takket for seg. Atter andre ganger var det det samme fenomen som fikk noen til å juble, andre til å jamre. Den ene synger med fryd: – Mitt beger

flyter over; bare godt og miskunnhet skal etterjage meg.. Den annen viker bort fordi han fikk den dråpen som fikk begeret til å renne over(!).

Joda, noen kom i klemme – og gikk. Kanskje ble de bytte for et øyeblikks tankeløshet bare, en dumhet, en misforståelse. Eller reaksjonen kom fordi det som fant sted, faktisk røpet en sannhet som til da hadde vært skjult.

Sånt hender også i Kristi kirke og i våre menigheter. Noe hendte. Og med ett ble gammel hengivenhet til utrygghet, nærhet til distanse, trofasthet til vantrivsel. En og annen fikk så mye mer enn nok at det utviklet seg til kronisk allergi: – aldri mer!

Vi må finne ut hva som er hva: hva som er et ekte anstøt, og hva som er rent menneskelig dårskap. Så hvil det stort alvor over denne søndagen og dens evangelium.

Gjennomgang:

– Herre, hvor skal vi gå hen?

V 69: – Etter dette...

‘Ek toutou’ kan som i 19, 12 også bety: ‘på grunn av dette’ eller ‘derfor’, og kanskje mer eksplisitt vise tilbake til detaljer i det umiddelbart foregående, f eks v 65, men jeg tror Bibelselskapet har valgt rett, og at uttrykket refererer seg til den krise som er utløst gjennom utviklingen helt fra brødunderet av og disputtene som fulgte. Det handler om Jesu person og oppdrag, og om livets brød, inklusive de ord som, uansett plassering i evangeliet, må oppfattes som relatert til natverden.

Jødene opplever Jesus som stridbar. Han har en selvbevissthet de ikke kan tåle. De støter seg på ham. Til og med i disippelflokken er atskillige på vei inn i forargelsen, kfr v 61. Krisen er i full utvikling. Kanskje det går mot katastrofe. Fordi Jesus optrådte dumt og lite hensynsfullt? Nepp. Det var jo sannheten han røpet. Litt etter litt åpenbarte han sannheten om seg selv. Med velberådd hu gjør han det – og innlater seg ikke på diplomati for den gode saks skyld. Heller ikke ‘etter dette’.

– trakk mange av hans disipler seg tilbake...

Javel. Så er krisen et faktum. Jesu person og opptreden skaper krise, setter skille. Noen sier så langt, men ikke lenger. Noen er sikkert i

våde, men føler de ikke har dekning for den videre ferd. Det er tragisk, men på en måte må det respekteres, også det. Noen trenger lengre tids modning. En pause til ettertanke. Kan hende var det ikke din 'kairos' ennå. Det kan måtte respekteres – også hos oss. De behøver ikke være som rottene som forlater det synkende skip. Skjønt opportunisten er der saktens i Jesu nærhet, som overalt ellers.

I hvert fall lar Jesus dem gå, så leit det enn er. Han kan ikke kjøpslå med sannheten. Og: menneskene må få forholde seg i frihet. «Tvang til tro er dårers tale». Vil de ikke, så vil de ikke. Han løper ikke etter dem og beklager seg.

– og gikk ikke lenger omkring sammen med ham.

Utrykker egentlig nøyaktig det samme som at de trakk seg tilbake. For det å være disippel var ensbetydende med å 'peripatere' sammen med mesteren. Atter en påminnelse om at disippelskap ikke først og fremst skal assosieres med skolestue, men med vandring i Jesu etterfølgelse. «Med Jesu vil eg fara...» Man trekker seg altså tilbake som disippel og vandrer heller ikke lenger omkring med ham som disippel.

V 67: – Vil også dere gå bort?

Sannhetens øyeblikk er kommet. Skal Jesus bli helt alene allerede her, eller er det noen som besinner seg? På tross av de omkostninger som åpenbart vil påløpe. Vi legger forøvrig merke til at fokus nå settes på de tolv, mens det tidligere har vært oppmerksomhet rundt disiplene i videre forstand.

Parallellen med Matt 16, 13ff er frapperende på mer enn en måte, men situasjonsbildet er mer tilspisset og dramatisk her hos Johannes. For her er det ikke bare tale om å erkjenne og bekjenne, men nettopp om å være og forbli en Jesu disippel i den presset situasjon. Hos Matteus er motivet med, men det utspiller seg særlig i forlengelsen av Peters store bekjennelse og løftet om å bli bevart mot dødsrikets krefter.

V 68–69: Atter er det Simon Peter som er talsmann for de tolv. I Johannesevangeliet er ikke Kefas/Peter-navnet knyttet til bekjenner-situasjonens dramatik, men til kallelse: 1, 42. Jeg finner det nærliggende å fokusere på fire elementer i Peters svar:

– Herre, hvem skal vi gå til?

Hvem ellers? Det finnes ikke noe reelt alternativ til Jesus! Så får det briste eller bære! Som kjent skjer begge deler.

– Du har det evige livs ord (rema ta zoēs aioniou).

Det synes som rema og logos brukes nokså synonymt i NT, og i hvert fall her hos Johannes. Bekjennelsen har desto større kraft som den utspiller seg på bakgrunn av 'disiplenes' klage om den 'hårde tale' i v 60 og den generelle forargelse i vide kretser. Jfr v 63b: – De ord jeg har talt til dere, er ånd og liv. Og forøvrig: 3, 32ff; 14, 10 og 24.

Ellers er det nærliggende å reflektere over at han som HAR det evige livs ord (rema), også i den endegyldige bekjennelse fremstilles som den som ER Ordet (Logos) fra Guds evighet, kommet i kjød.. og vi så hans herlighet...

– og vi tror og vet (pistevein og ginoskein)

Hører nøye sammen i Johannesevangeliet og er på mange måter to sider av samme sak, inntil det synonyme. Eneste forskjell i bruk hos Johannes er vel at det om Sønnen kan sies at han vet, knapt at han tror. Å vite/kjenne har forøvrig en rik gammeltestamentlig bakgrunn og innslutter en rekke assosiasjoner som går på inderlig livsfellesskap.

– du er (sy ei)

er den bekjennelsesmessige motsvarighet til 'Jeg er' (Ego eimi), jfr Matt 16.

– Guds Hellige.

Ulike håndskrifter gir mange varianter på dette sted, og tendensen er vel å legge svaret nærmest mulig opp til Peters bekjennelse i Matteusevangeliet. De fleste velger derfor som her, den selvstendige versjonen. Og like fullt er der nøye innholdsmessig identitet i utsagnet, idet Guds Hellige utvilsomt har messiansk valør, ja hos Johannes enn mer enn det. Hos ham er betegnelsen hellig nokså eksklusivt knyttet til Ånden. Unntak: 17,12 hvor Jesus i den yppersteprestelige bønn tiltaler Gud som «Hellige Far». Forøvrig er det Faderen som helliger Sønnen som sin utsendte, 10, 32. Og for disiplenes skyld helliger han seg selv, 17,19.

Utgang: Homiletiske overveielser

Jeg synes det er flere ting som frembyr seg som ting å dvele ved på denne søndagen.

For det første synes jeg det er nærliggende å reflektere over spørsmålet om hva som fører til menneskers fall og oppreisning. Der blir ofte flere slags 'før og etter' i menneskers liv. Vi lever i en kirke som fremdeles befinner seg i denne verden. Derfor er det en stadig kamp å bevare evangeliet rent og gi det videre med troskap. Korsets dårskap skal vi ikke unnvike. Men fordi vi lever i syndefallets verden, kan også uforstand og ubarmhjertighet ta overhånd. Hva med all den menneskelige dårskap som vi blir bytte for – eller som vi påfører andre? Smålighet, nidkjærhet uten skjønnsomhet, herskertrang.... Og hvordan komme dem til unnsctning som 'etter' ett eller annet ikke lenger orket, ikke fordi ønsket å takke nei til Jesus, men fordi der var noen i hans følge som stod i veien. «Vi bærer mange med oss idag når vi går frem..»

Og hva med oss selv, når vi nå tror at vi er blant dem som holdt stand i krisens tid da de mange ble borte, er det sikkert at jeg derfor har permanent status som en tro disippel? Der fantes både en Judas og en Peter og en Tomas blant de tolv.

Derneft: Dette kan også være en anledning på sensommeren til å avlegge et vitnesbyrd om den Jesus Kristus som er grekere et anstøt og jødene en dårskap – og altså prøve å hente frem noe av mysteriet om han som er sann Gud og sant menneske – i tråd med elementene tidligere i Joh 6. I tillegg kunne en sammenføre Kristusbildet med nattverden. For det er igrunnen de to man tar anstøt av: sannheten om Jesus og om nattverden.

Poenget i dagens evangelium ligger ikke i hvor mange eller hvor få som får nok og forsvinner. Aller minst er det et poeng å fremstille Jesus og nattverden så beklemmende og pinibel at flest mulig betakker seg. Tvert om må anliggendet være at flest mulig får se og kjenne sannheten, og at flest mulig i møte med den takker ja og blir! Poenget må være at vi kalles til ny eller fornyet tro på Jesus: han er den han gav seg ut for å være. Poenget må være at vi blir, at vi går til alters. Det er der vi hører til, alle vi som tror på ham og bekjenner hans navn og nåde. Hvor ellers? Hvem skulle vi ellers gå til?!

ØYSTEIN THELLE

12. søndag etter pinse

22. august 2004

Prekentekest: Matt 21,28–31

Ja og nei

Enkelte spørsmål må besvares med ja eller nei. De fleste av oss misliker slike spørsmål intenst, ikke bare politikere som knapt har ja eller nei i vokabularet. Et klart ja eller nei forplikter. Klare svar kan man bli stilt til ansvar for, av media, velgere, medmennesker eller av Gud. Det er noe forunderlig endelig og definitivt over et ja eller et nei. Hvis det er noe vår underveis-kultur hater mer enn noe annet er det endelige ting. Velger vi det ene, betyr det ofte at vi må velge noe annet bort. Og når det kommer til stykket kan det ofte vise seg at det andre, det vi ikke valgte, viste seg å være mer attraktivt. Dagens kommunikasjonsteknologi betyr at vi ikke engang trenger å gjøre klare avtaler, vi ser hva som skjer, og ringes eller tekstes underveis. Vi lever i en ryggen-fri-kultur, hvor mer og mer fritid disponeres friere og friere. Dette slår ut i massevis av ting, ikke minst i folks vegring mot å ta på seg tillitsverv i frivillige sammenhenger. Binder vi oss med et ja et sted, forplikter det mer enn mange er villige til. En frivillig medarbeider må være fri – og villig.

Noen momenter til teksten

Den polemiske lignelsen (det er adskillige av dem i evangeliene – Jesus er ikke fullt så mild som søndagsskolesangene skulle tilsi) tolker seg selv allegorisk i de to siste versene. Faren er Gud. Den første sønnen representerer tollere og skjøger, de som var slappe i praktiseringen av loven, men kom til å lyde Gud gjennom forkynnelsen til Johannes Døperen. Den andre sønnen representerer øversteprestene og de eldste, som trass i sin profesjonelle religiøsitet var ulydige mot Gud ved å ikke tro på Johannes. Jesu motstandere karakteriseres i krasse ordelag. Johannes Kryssostomus hevdet at de to sønnene representer hedningene og jødene. De siste, som har hørt loven og lovet lydighet, var ulydige, mens de første som ikke har hørt loven, ble lydige gjennom Kristus. Denne frelseshistoriske tolkningen har dominert tolkningshistorien i stor grad. Nyere

eksegese stiller imidlertid spørsmål til denne fortolkningen – det er ingenting i sammenhengens i evangeliet som peker i retning av jødisk-hedenske forhold. Lignelsen dreier seg om ulike responser til Johannes Døperen, ikke til Jesus eller det kristne budskapet. Den mest naturlige måten å forstå teksten på blir dermed: 1.) Det splittede Israel, 2.) karakterisering av Jesu motstandere som hyklere og 3.) illustrasjon av hvordan de første (den religiøse eliten) skal bli de siste, og de siste (tollere og skjøger) skal bli de første. I forrige perikope stiller Jesus en rekke spørsmål til motstanderne sine, svarene er hele veien unnvikende. Jesu motstandere er mestere til å legge feller for Jesus, men faller i dem selv gang på gang. Jesu svar derimot er kreative og slående. Jesu åndelige autoritet gir ham i disse tekstene også et retorisk overtak.

Mellom tekst og preken

Forslag til prekenopplegg: (etter Steinar Ihle).
Tema: Hva svarer jeg?

Jesus kaller folk til tjeneste i vingården sin. Alle må før eller siden svare, og svaret må enten være ja eller nei. Likevel er det ikke alltid så enkelt at et ja = ja og et nei = nei. Brødrenes svar i lignelsen betyr det motsatte av det de faktisk sier. Det er det de faktisk gjør som til slutt bestemmer svaret deres. Det er lett å leve lunkent med halve ja og halve nei, i det behagelige grå halvmørket der soppen gror og tåken legger seg.

Hvordan står det til med våre ja?

Det lyder mange ja fra mange som bekjenner troen og sitter i kirkebenkene. Og vi får ja fra brudepar, fra faddere og dåpsforeldre. Hva skjer hvis vi skraper i overflaten på alle disse ja-ene? Jesus skraper hele tiden i overflaten på den moralske eliten og de religiøse perfeksjonistene. Nå er det våre ja det dreier seg om. Og da brenner det nok under skoene på mange av oss.

Når jeg oppdager hvor mye nei som finnes i meg, er det ikke da ærligere å svare nei?

Egentlig kan ingen svare ja til Gud, bare til Hans Majestet Ego. Er det ikke da ærligere å svare nei? Kanskje for noen. Det er skadelig å leke med ja-ordet. Sier jeg ja, er jeg bundet og forpliktet på dette ja-et. Nøytralitet i troens forstand finnes ikke.

Kan jeg da si ja uten å være en hykler?

Det er en sterk felleserfaring blant kristne mennesker at vi både vil og ikke vil. Det er mange som svarer nei i det ytre og ja i det indre. Vi må erkjenne at det ofte er mye nei innbakt i våre ja. Vi må legge frem for Gud vårt delte hjerte og vår splittede vilje. Våre ja har oftest en skjelving i røsten. Mitt ja er ikke rare greiene, vi kan verken bygge kristent liv eller visshet om frelsen på det. Derfor: Det avgjørende er alltid Guds ja til meg i evangeliet.

TORBJØRN HOLT
studieprest i Europa

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER OG UTNEVNELSER

Borg bispedømme

02.06.04

Per Willy Wilhelmsen som kapellan i Råde.

Møre bispedømme

14.05.04

Kjell Bjørka som sokneprest i Kvernes prestegjeld under Ytre Nordmøre prosti.
Han vil tiltre i begynnelsen av august.

Nord-Hålogaland bispedømme

Kapellan Leif Wikøren Nilssen, Nesseby (32 år), som kapellan I i Vadsø prestegjeld, og kapellan Lars Haugan, Karasjok (58 år) som prostiprest i Indre Finnmark prosti.

Nidaros bispedømme

Kapellan i Strinda prestegjeld, (Strinda prosti)

Andreas Braset – sokneprest, Haltdalen
Esbjørn Hummelgård – vikarprest
Margrete Holmeide – cand.stud

Sokneprest i Lierne prestegjeld (Namdal prosti)

Bjarne Gustad

SØKERE TIL LEDIGE STILLINGER

Borg bispedømme

Kapellan i Halden prestegjeld i Sarpsborg prosti i Borg bispedømme

Petter Lind, f. 21.05.48, Oslo

Finn-Ove Brandvold, f. 16.12.51, Fredrikstad

Tore Thomassen, f. 19.02.51, Stavanger

Ingrid Sæverås, f. 03.09.69, Degernes

Toril Bull-Njaa Larsen, f. 16.11.74, Oslo

Niels Christian Hjort, f. 20.12.45, Oppegård

Anne Skonhøft, f. 29.12.53, Harestua

Elisabeth Varnes, f. 30.09.46, Hafslundøy

En søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort

*Sokneprest i Nesodden prestegjeld
i Follo prosti i Borg bispedømme*

Rolf Berg, f. 20.03.44, Oslo

Dagfinn Magnus, f. 10.02.53, USA

Brit Karin Theimann, f. 20.07.55, Vega

Frede Mandt-Fjågesund, f. 13.05.55, Fagernes

Anne Mathilde Garmann Klare, f. 19.03.61,

Skjetten

Gisle Meling, f. 13.01.68, Svolvær

Anne Marit Tronvik, f. 02.06.46, Spikkestad

Niels Christian Hjorth, f. 20.12.45, Oppegård

Gudbjørn Birkeland, 51 år, Gjettrum

En søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort

*Sokneprest i Strømmen prestegjeld
i Nedre Romerike prosti i Borg bispedømme*

Morten Gravdal, f. 23.01.56, USA

Ole Jacob Flæten, f. 18.02.53, Strømmen

Anne Dalen, f. 25.02.59, Skjetten
Anne Mathilde Garmann Klare, f. 19.03.61,
Skjetten
Gudbjørn Birkeland, f. 17.07.52, Gjettum

Nord-Hålogaland bispedømme

*Sokneprest i Kautokeino prestegjeld Indre
Finnmark prosti i Nord-Hålogaland bispedømme*

Søkeren ønsker ikke sitt navn offentliggjort.

*Sokneprest i Måsøy prestegjeld, Hammerfest pro-
sti i Nord-Hålogaland bispedømme*

Laila Jåvold, Birkeland, 45 år

*Kapellan i Nordkapp prestegjeld under Hammer-
fest prosti i Nord-Hålogaland bispedømme*

Jan Sommerset, Burfjord, 44 år

Laila Jåvold, Birkeland, 45 år

*Kapellan i Kroken prestegjeld, Tromsø Domprosti
i Nord-Hålogaland bispedømme*

Siw Henriksen Elstad, Skjåk, 44 år

Gaute Norbye, Tromsø, 36 år

Inger Hvindenbråten, Oslo, 38 år

Terje Nyvoll Todnem, Kjøllefjord, 32 år

Kjell Arve Vidringstad, Stavanger, 37 år

Simen Aalvik Simensen, Harstad, 29 år

Margrete Holmeide, Oslo, 25 år

Jon Børge Frøsfjord, Tromsø, 27 år

*Nordsamisk kirketolk – Maze/Kautokeino,
Indre Finnmark prosti i Nord-Hålogaland
bispedømme*

Turi Rávdná Henriksen, Kautokeino, 49 år

Mikkel Buljo Nilsen, Maze, 59 år

Lars Juhani Vasara, Kautokeino, 55 år

LEDIGE STILLINGER

Borg bispedømme

*Sokneprest i Aurskog prestegjeld under Østre
Romerike prosti i Borg bispedømme under Den
norske Kirke*

Aurskog prestegjeld er ett av to prestegjeld i Aurskog-Høland kommune i den sørøstre delen av Akershus fylke. Prestegjeldet består av ett sokn med 4.500 innbyggere. I bygdesenteret ligger Aurskog kirke som rommer 650 mennesker og et gravkapell som rommer 125 mennesker. På Nordre Mangen, 23 km fra sentrum, ligger Mangen kapell med plass til 125 mennesker.

Prestegjeldet har to bedehus med forening-er for indre- og ytre misjon.

I prestegjeldet er det to barneskoler, en ungdomsskole og et sykehjem.

Kommunesenteret, Bjørkelangen, ligger 10 km fra Aurskog sentrum i naboprestegjeldet.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest, kateket, kantor samt en kontorsekretær i 50 % stilling.

Menighetskontoret ligger i den gamle presteboligen i Aur prestegård.

Soknepresten er ansvarlig for gudstjenester og kirkelige handlinger og kontakten med sykehjemmet. Kateketen er ansvarlig for konfirmantundervisningen og kontakten med skole og barnehager.

Det arbeides med å legge til rette for et tettere samarbeid mellom prestene i Aurskog og Høland prestegjeld. Soknepresten i Høland vil i dette samarbeidet fungere som «ledende sokneprest».

Målform i kirke og skole er bokmål.

Aurskog prestebolig ligger sentralt i Aurskog med gangavstand til kontor, kirke, sykehjem, forretninger og skole/barnehage. Boligen er bygget på 80-tallet og består av hovedetasje og underetasje. Hovedetasjen inneholder stue, kjøkken, wc, bad, to soverom samt en stor terrasse. Underetasjen inneholder kjellerstue, ett soverom, kontor/soverom, bad/wc, vaskerom, kjølerom samt dobbelgarasje. Tomten er på ca ett mål med lettstelt hage og har utsikt mot den gamle prestegården og kirken.

Presten har plikt til å bo i boligen som stil-

les til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930 i lønsspenn 50-58.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk. Det tas forbehold om endringer i tjenesten som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor v/Personalsjef, tlf. 69 30 79 00 eller på Aurskog menighetskontor, tlf. 63 85 48 80.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være hos Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad innen 23. juli 2004.

Borg bispedømme

Sokneprest i Fet prestegjeld i Østre Romerike prosti i Borg bispedømme under Den norske kirke

Fet prestegjeld omfatter kommunen under samme navn og ligger på begge sider av Glomma ved Øyerens nordlige del. Fet prestegjeld omfatter to sokn, Fet sokn og Dalen sokn. Prestegjeldet grenser til Skedsmo, Sørums, Aurskog-Høland og Trøgstad. Kommunen har 9300 innbyggere, og den ligger 35 km fra Oslo sentrum. Det er god kommunikasjon med tog og buss til Lillestrøm og Oslo. Kommunen har sitt befolkningsmessige sentrum i den nordlige delen, og den strekker seg for øvrig sør og østover med spredt bebyggelse i et naturskjønt landskap.

Hovedkirken i Fet feiret i 1990 sitt 100-årsjubileum, og kirken i Dalen feirer sitt 100-årsjubileum i 2005. Kirken i Fet er en stor trekirke med plass til 750 personer. Til kirken i Dalen er det 9 km fra sentrum. I den sydlige delen av prestegjeldet ligger Enebakknaset gravlund, med enkelte gravferder i året. Enebakknaset grendehus er et forsamlingslokale som brukes til gudstjeneste en gang i året. Det kan også nevnes at vi avholder gudstjeneste på

Fet lenser, ved den årlige Skauendagen, og vi har en friluftsgudstjeneste ved Bøhlertjern. Antall gudstjenester samlet i prestegjeldet er ca. 70.

Prestegjeldet har ett kommunalt sykehjem som prestene besøker regelmessig. I kommunen er det fire barneskoler og to ungdomsskoler. Videregående skoler finnes i flere av nabokommunene.

Menigheten har kirkeverge, sokneprest, kapellan, kantor, kateket, sekretær, driftsleder og to kirketjenere/kirkegårdsarbeidere.

Kateketen har ansvaret for konfirmantene i Fet, og kapellannen har ansvaret for konfirmanntene i Dalen. Soknepresten underviser konfirmantgrupper i Fet og deltar på konfirmantweekend.

Soknepresten sitter i Fet menighetsråd og kapellannen i Dalen menighetsråd. Soknepresten sitter i Fellesrådet.

Fet og Dalen menigheter er aktive menigheter når en ser på den samlede virksomheten til de frivillige organisasjonene, KFUK-M, Normisjonen, Misjonsselskapet og til kirken. Samarbeidet med de frivillige organisasjoner er et sentralt arbeidsområde. Menighetene har også et betydelig potensiale med tanke på frivillig innsats på de ulike områder i menighetenes arbeid.

Vi ønsker

- at menigheten ledes på en samlende måte
- at de frivillige medarbeidere trekkes aktivt med i gudstjenesteliv og annet menighetsarbeid
- en satsing på barne- og ungdomsarbeid
- gode relasjoner mellom kirke/menighet og bygdas befolkning

Den nye soknepresten må ha sans og syn for disse områder.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Presteboligen som er fra år 1900 ligger like ved hovedkirken og har en vakker utsikt over Øyeren. Den inneholder i 1.etg. 4 stuer, entre, bad, kjøkken og soverom. Boligen varmes opp elektrisk og med vedfyring og parafinbrennere. I 2.etg. er det 4 soverom, stor gang, bad og toalett. Boligen må sies å være i god stand. Huset ligger usjenert til med en pen hage rundt huset. Det hører garasje og vedskjul til boligen.

Presten har plikt til å bo i boligen som stil-

les til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930 i lønsspenn 50-58.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for prestetjenesten i Den norske kirke. Det tas forbehold om endringer i tjenesten som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00 eller på Fet menighetskontor, tlf. 63 88 62 44.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende *innen 23. juli 04.*

Tunsberg bispedømme

Prost i Ringerike prosti

Sokneprest/menighetsprest i Hønefoss sogn/ prestegjeld i Tunsberg bispedømme

Det utlyses embete som prost på Ringerike, og vises samtidig til ny tjenesteordning for prost som vil bli retningsgivende for embetet. Prosten har til nå også vært sokneprest i Hønefoss prestegjeld. Etter ny tjenesteordning for prost fastsetter biskopen prostens tjeneste som menighetsprest.

Ringerike prosti

omfatter de to kommunene Ringerike (28.000 innb.) og Hole (5200 innb.). I sør grenser prostiet til Bærum kommune og i nord til Sør Aurdal i Valdres. Prostiet er 10 mil langt og Hønefoss er det administrative sentrum i denne regionen. Prostiet har til sammen 8 faste menighetspreststillinger og 11 menighetsråd i 5 prestegjeld:

Hole (3817medl.) 1 prest, 1 m-råd. Hønefoss (8200 medl.) 2 prester, 1 m-råd. Norderhov (6600medl.) 2 prester, 4 m-råd, Haug (7300)

2 prester, 2 m-råd (bygger ny kirke på Ullerål) og Ådal (3000 medl.) 1 prest, 3 m-råd.

Dessuten er det i opprinnelig to halve statlige katekethjemler tilsatt en prostikapellan med særlige kateketiske funksjoner. Tjenesten er fordelt med 40% Hønefoss, 40% Norderhov og 20% Ådal. Midlertidig er det også engasjert en prostiprest i halv stilling til avløsende tjeneste i Hole og ellers etter behov i prostiet etter prostens disposisjon.

Ringerike fengsel ligger på Tyrstrand i Norderhov prestegjeld og har egen prest i full stilling. En av prostiets prester er spesielt tilknyttet Ringerike sykehus. Det arbeides med å få konvertert dette til en fast deltidsstilling.

Øvrig menighetsrelatert bemanning utenom en fullverdig organisttjeneste er en halv kateket i Tyrstrand og en diakon på deling mellom Hønefoss og Haug.

Hønefoss prestegjeld

utgjør ett sogn. Hønefoss er sentrum i Ringerike kommune. Forbindelsene til Oslo og Drammen 60 km borte er meget gode.

Hønefoss kirke er en langkirke i tre, bygget i 1862 og har 350 sitteplasser. Orgelet ble ferdig restaurert før byens 150 års jubileum i 2002. Det holdes gudstjenester hver søn- og helligdag. I nybyggerstrøket Heradsbygda holdes 20 gudstjenester årlig fordelt på Norderhovhjemmets kapell og barneskolen på Helgerud. Menigheten har langsiktige planer for arbeidskirke for denne del av menigheten som omfatter ca. 5000 medlemmer.

Et vakkert krematorium for Ringerike ligger i nærheten av kirken og Hønefoss kirkestue.

Prestegjeldet har foruten 4 barneskoler, en ungdomsskole, 2 videregående skoler, folkehøyskole og HIBU – Høyskolen i Buskerud – har en stor avdeling i byen.

I menigheten ligger 2 alders- og sykehjem som jevnlig besøkes av prestene og diakonen. I byen er det syv kirker/forsamlingshus fra forskjellige kristne menigheter. Samarbeidet her er positivt og konstruktivt. Det er mange foreninger for de forskjellige kristelige, sosiale og humanitære formål. Kirkering og bibelgrupper. Ytre misjon har mange foreninger og Normisjon har eget forsamlingshus. Ringerike Ten Sing rekrutteres fra hele prostiet og er tilknyttet

Norges KFUK/M. En ungdom er nå lønnet i 25% stilling av prostiet som leder. Et aktivt speiderarbeid er i gang. Menigheten har en vakker og tjenlig kirkestue på kirkeområdet – innviet i 1980. Et samlingssted for hele prostiet.

Prestegjeldet betjenes

i dag av sokneprest og kapellan. Den midlertidige prostipresten går inn med noe avlastende tjeneste for prost/sokneprest. Menigheten har dessuten en 40% andel i prostikapellan som sammen med kapellane blant annet har ansvar for konfirmasjonsundervisningen.

Pr nå er det ca 100 dåp, 100 begravelser/bisettelser, 80 konfirmanter, 20 vigslar. Prestegjeldet har for øvrig diakon i halv stilling og kantor i full stilling. Krematoriet og kirken har 3 kirketjenere i hele stillinger.

Kontorene for Hønefoss menighet ligger i eget hus like ved kirken og betjenes nå av kontorfullmektig i 53% stilling.

Prosten

er leder av prestatjenesten i hele prostiet og sitter i Ringerike fellesråd. Det arbeides for å etablere kontorfellesskap mellom Hønefoss prestegjeld, inkl prosten og Kirkevergen i Ringerikes administrasjon sentralt i Hønefoss by. Soknepresten i Hole sitter i Hole menighetsråd/fellesråd.

Prosten inngår i biskopens regionale lederkap både med hensyn til prestatjenesten og øvrige oppgaver i følge ny tjenesteordning for prost. Ny tjenesteordning profilerer ennå tydeligere enn før prosten som leder. Det stilles derfor særlige krav om kompetanse og evne til lederskap, motivasjon, kompetanseutvikling av medarbeidere og samhandling i et utvidet profistfellesskap på mange områder – som bl.a. forhold til og samarbeide med kirkeverger, fellesråd, menighetsråd, frivillige og de ulike tjenestegrupper.

Tjenestebetingelser

Tjenestebolig med boplikt stilles til disposisjon av Ringerike kommune. Boligen er velegnet og nyinnkjøpt til formålet. Den er sentralt og fint beliggende på Vesterntangen – med gangavstand til skole, forretninger, kommunikasjon og serviceinstitusjoner. Huset er fra 1930, på- og ombygget i 1990 og er helreno-

vert og pusset opp – klar for innflytning 01.10.04. Huset er opprinnelig innredet som tomannsbolig, men er godt tilrettelagt som enebolig. Boligareal ca 264 m². på ca 1 mål tomt. 1. etg: 2 stuer, kjøkken, 3 soverom, bad/wc, hall, vindfang og kjølerom samt utgang til terrasse.

2. etg: 2 stuer, kjøkken, kjølerom, 1 soverom, bad/wc og entre. I tillegg 2 rom, hems samt utgang til terrasse. Kjeller med wc, badstue, vaskerom og boder. Dobbel garasje.

For bruk av bolig svares husleie etter fradragregulativets bestemmelser. Den som blir tilsatt må finne seg i de regler og endringer som til enhver tid gjelder for tjenesteboliger.

Lønn etter lønnstrinn 61–65.

Innskudd i statens pensjonskasse.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgøringer.

Skyssgodtgjørelse både i sogn og prosti etter regulativ mot innsendt kjørebok/regning.

Målformen i kommunen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Tunsberg bispedømme ønsker flere kvinner i ledende prestatstillinger. Kvinner oppfordres derfor til å søke.

Se ellers kunngjøring i Norsk Lysingsblad.

Evt opplysninger kan gis ved Tunsberg bispedømmekontor, tlf 33354300, evt stiftsdirektør Stein Unneberg, tlf 333 54325.

Søknad med kopi av vitnemål og attester mv sendes tjenestevei og må være kommet Det kgl. Kultur- og Kirkedep. Postboks 8030 Dep, 0303 Oslo i hende *senest 10. september. 2004.*

Sør-Hålogaland bispedømme

3. gangs utlysning

Kapellan i Hadsel prestegjeld, Vesterålen prosti i Sør-Hålogaland bispedømme

I Hadsel i Vesterålen, «i dette Land der nord, Æventyrlandet» (Knut Hamsun).

Hadsel prestegjeld faller sammen med kommunen av samme navn. Prestegjeldet utgjør sørdelen av øyriket Vesterålen, med grense til Lofoten.

Landskapet er naturskjønt og vakkert, blidt og innbydende. Mennesker med interesse for friluftsliv, jakt og sportsfiske, vil finne store muligheter her.

I kommunen er det et levende kulturliv, bl.a. knyttet til virksomheten ved Hurtigrutens Hus på Stokmarknes og Nordland Akademi på Melbu. Det er også omfattende kor – og korpsvirksomhet.

Prestegjeldet ligger hovedsakelig på fire øyer, Hadseløya, Hinnøya, Langøya og Aust-Vågøya. Prestegjeldet har to tettsteder, Melbu og kommunesenteret Stokmarknes. Det siste har bystatus. Foruten tettstedene er det spredt bosetning. Kommunikasjonene er gode. Etter en omfattende bru-, tunnel- og veiutbygging kommer en nå fram til de aller fleste steder med bil og ferje. Båt brukes lite. Det er også gode kommunikasjoner i kommunen, med fly, buss og hurtigrute.

Prestegjeldet har ca 8.100 innbyggere. Det er tre sokn: Hadsel sokn (4.400 innbyggere) med tre kirkehus:

Hadsel kirke (Hadseløya),

Innlandet kirke (Hinnøya) og

Hanøy kirke (Aust-Vågøya). På Stokmarknes ligger

Stokmarknes menighetshus. Kirkesalen der er innviet til kirkelig bruk. Melbu sokn (ca. 2,500 innbyggere) med to kirker:

Melbu kirke (Hadseløya) og

Sand kirke (Aust-Vågøya)

Ytre Eidsfjord sokn (ca 1.200 innbyggere) med en kirke:

Grønning kirke.

Hadsel kirke har, unntatt sommermånedene, gudstjeneste så å si hver søndag (ti av disse kan legges til Stokmarknes menighetshus), Melbu og Grønning kirker har gudstjeneste annenhver søndag, Innlandet og Sand kirker 8 gudstjenester i året, Hanøy har 4 årlig. Noen få gudstjenester legges utenom kirkehusene. Gudstjenestene veksler hovedsakelig mellom høymesser og familiegudstjenester.

Prestegjeldet har hele 16 kirkegårder, men noen av disse brukes lite.

Hålogalandsykehuset Stokmarknes ligger på Stokmarknes. En av prestene har hatt 20 % stilling der som sykehusprest. Denne stillingen innehas nå midlertidig av soknediakonen.

Det er sykehjem på Stokmarknes og Ekren (Melbu). I tillegg har en Riarhaugen (Melbu) og Innlandet alderssenter. Prestene betjener disse institusjonene.

Melbu har mottakssentral for asylsøkere med 150 plasser.

Det er barne- og ungdomsskoler på Stokmarknes og Melbu (Hadseløya), Innlandet (Hinnøya), Sandnes (Langøya) samt Strønstad (Aust-Vågøya).

På Melbu og Stokmarknes er det videregående skoler, sistnevnte har linje for allmennfag. På Stokmarknes har Høgskolen i Bodø en avdeling, hvor det bl.a. er sykepleierutdanning samt desentralisert lærerutdanning.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest, som også er prost i Vesterålen, og to kapellaner. I tillegg er det soknediakon, kirkeverge og organist i hel stilling.

Det er også en stilling for kontorfullmektig (40%). Kapellanen får kontor i Hadsel kirkekontor som er plassert i Hadsel Rådhus på Stokmarknes.

Sokneprestfunksjonen er overført til kapellan i.

Tjenestene er til nå blitt fordelt likt mellom prestene, med tjenesteperioder på to uker i gangen. Blir arbeidsbelastningen med kirkelige handlinger for stor, trer en av de andre prestene inn. Det er store ungdomskull i prestegjeldet. Det ligger derfor en stor utfordring i ungdoms- og konfirmandarbeidet. Vi er ute etter en prest som har evne, vilje og interesse for å gjøre en innsats blant de unge i nært samarbeid med frivillige i menigheten. En er innstilt på å revurdere tjenestefordelingen mellom prestene slik at kapellanen avlastes fra noe av det vanlige prestearbeidet for å kunne konsentrere seg om sitt spesielle arbeidsfelt. Vi ber søkerne opplyse om hvordan de kan tenke seg å prioritere sin tjeneste.

Kapellanen har sete i Ytre Eidsfjord menighetsråd.

Det er knyttet tjenestebolig til stilling. Boligen ligger fritt med utsikt over havet i utkanten av Stokmarknes. 1 etg. inneholder romslig hjørnestue m/peis, hagestue, kjøkken, vaskerom, bad m/boblebad og 1 soverom. 2. etg. har 4 soverom, bad m/badstue og eget rom med romslige garderobeskap.

Det er til dels store avstander i prestegjel-

det. Fra Stokmarknes er avstandene slik:

Til Hanøy og Sand kirker er det ca 36 km samt ferge, ca 20 min;
til Hadsel kirke 6 km;
til Grønning 24 km og
til Innlandet kirke 80 km.

Bokmål brukes i kirke og skole. Søkere må opplyse om de kan nytte begge målføre. En ønsker å ha en balansert kjønnsfordeling blant de tilsatte prestegjeldet. Kvinner oppfordres derfor til å søke.

Prester med mindre enn 10 års tjenestetid kan få tilbud om Arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen avlønnes i lønnskode 0922 – som kapellan i ltr. 40–56. I tillegg kommer regulative godtgjøringer. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det forutsettes at egen bil benyttes i tjenesten. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens reiseregulativ.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Sør-Hålogaland bispedømmeråd tlf 75 54 85 50 eller til prosten i Vesterålen tlf. 76 16 40 00.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål, attester, referanser m.v. sendes Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11 8003 Bodø i hende innen 20.08.04.

Se også NL nr 122, Aetats nettsider samt www.kirken.no/sor-haalogaland

Sør-Hålogaland bispedømme

Prostiprest i Lofoten prosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Lyst til å bo og jobbe i ferieparadiset Lofoten? Vi har nå ledig stilling som prostiprest i Lofoten prosti!

Lofoten prosti strekker seg ut mot sørvest nord i Nordland, fra Svolvær i Øst til Å i vest. (Værøy og Røst tilhører ikke Lofoten prosti).

Det bor i underkant av 30.000 mennesker i prostiet.

Prostiet har seks prestegjeld. Vi er i ferd med å vurdere nye måter å organisere prestetjenesten på i prostiet, særlig med tanke på større samarbeid på tvers av prestegjeldsgrensene.

I prostiet er det til sammen 9 prester som møtes jevnlig til faglig utvikling og samarbeid.

I tillegg til en del administrative stillinger finnes det for tiden to katekestillinger og to diakonstillinger i prostiet. Det er overveiende gode kontorforhold rundt omkring.

Rundt Lofoten tas det opp eventyrlig mengder fisk. Turistnæringen er stor. Her er omfattende verkstedsindustri, en del landbruk, samt en betydelig virksomhet innenfor kunst og kultur. Svolvær er det regionale senter i øyriket. Prostipresten har kontor i det kirkelige kontorfellesskapet i byen sammen med prosten og de øvrige kirkelige tilsatte.

Prostipresten har et særlig ansvar for å dekke opp for gudstjenester og kirkelige handlinger i prostiet når menighetenes faste prester har fri. Prostipresten står under ledelse av prosten.

Det høres ikke tjenestebolig til stillingen, og det er ikke knyttet refusjonsordning til egen eller leid bolig. En vil imidlertid være behjelpelig med å skaffe bolig.

Stillingen lønnes i stillingskode 1464 ltr. 40–58. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens reiseregulativ.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Prosten i Lofoten tlf.: 76 07 08 30 eller Sør-Hålogaland bispedømmekontor tlf. 75 54 85 50.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål, attester, referanser m.v. sendes Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmersv.11,8003 Bodø innen 20.08.04.

Se også NL nr.122 den 01.06.04, Aetats nettsider samt www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

2. gangs utlysning

Sokneprest i Dønna i Nord-Helgeland prosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Sør-Hålogaland bispedømmeråd har startet en prosess med å slå sammen Dønna og Herøy prestegjeld. Vi ønsker oss en medarbeider som er motivert for å bidra positivt i denne endringsprosessen. Stillingen som sokneprest i Dønna er en 100% fast stilling, men tjenstedistrikt og arbeidsoppgaver kan på grunn av

den pågående prosessen bli endret underveis.

Dønna prestegjeld omfatter Dønna kommune og ligger rett vest for Sandnessjøen (fergetid 25 minutter). Det er i overkant av 1 550 innbyggere i prestegjeldet som består av et sokn. De fleste av innbyggerne er bosatt på øya Dønna (ca.1330), og de andre er fordelt på øyene Løkta (ca.160) og Vandve (ca.55). Bosetningen er spredt og mellom øyene brukes ferger og i noen tilfeller skyssbåt.

Sandnessjøen er trafikknutepunkt for distriktet med flyplass, hurtigturetanløp og hurtigbåt rute til Bodø samt buss forbindelse til Mosjøen (jernbanen) og Brønnøysund.

Dønnes kirke som ligger lengst nord på øya Dønna, er en enkel og vakker steinkirke fra 1200-tallet. Den ble restaurert på midten av 70-tallet. Nordvik kirke er en hvitmalt trekirke fra 1871 og ligger 3 kilometer fra kommunesenteret Solfjellsjøen. Den tredje kirken på Dønna er Hestad kirke, en trekirke bygd i 1912, som ligger lengst mot sør av kirkene på øya. Både på Løkta og Vandve er det vigslate bedehuskapell til kirkelig bruk. Det er kirkegårder ved alle kirkene, samt på Løkta.

Menigheten betjenes av sokneprest. I tillegg er det kateket i 50 % stilling, organist i 100% stilling, kirketjener i 100% stilling (Dønnes, Nordvik, Hestad), samt i 20% kirketjenerstilling på Løkta, kontorassistent i 20 % stilling og kirkeverge i 50 % stilling. Kirkekontoret er godt utstyrt og ligger sentralt plassert i kommunehuset på Solfjellsjøen. Her er arbeidsplass for sokneprest, kateket, organist, kontorassistent og kirkeverge.

I Dønna prestegjeld ligger det to barneskoler og tre barne- og ungdomsskoler. Det ligger også fire barnehager i prestegjeldet. Det er utarbeidet samarbeidsplaner mellom skole og kirke og møtepunkter mellom barnehage og kirke. Kateketen har hovedansvaret for dette arbeidet, men i nært samarbeid med soknepresten. Konfirmasjonsundervisningen foregår delevis i skoletida, men med stor vekt på gudstjenestedeltakelse og egne valgte konfirmandgrupper med ulike aktiviteter. KFUK- og KFUM-speidere har lange tradisjoner og har en jevn aktivitet der svært mange barn deltar. Det drives et barnespelkor og det har vært satset på «Ung Messe» i møte med konfirmantene og de unge. I vår hadde vi to søn-

dagsskoler i virksomhet. Menigheten har satset mye på å få til en god dåpsopplæringsplan og denne er godt fulgt opp.

Det er en institusjon for eldre i prestegjeldet, Dønna omsorgssenter, og i tilknytning til denne ligger også en rekke omsorgsboliger. Institusjonen har to avdelinger som betjenes med andakt og sangstund en gang hver 14.dag, samt to gudstjenester i året knyttet til jul og påske. Menighetens diakoniutvalg driver besøkstjeneste for eldre og ensomme (ca.15 frivillige besøkere).

Menigheten har et godt og variert gudstjenesteliv, der ulike gudstjenesteformer også prøves ut innimellom. Tekstlesere, kirkeverter og andre frivillige medarbeidere deltar og menigheten har en nystartet forsangergruppe som ledes av organisten. Årsstatistikken tall viser at det er ca.20 dåp, 15–20 konfirmanter, 5 vielser og 30 begravelser i året.

Meditasjonsvirksomhet preger også deler av menighetslivet. I Dønnes kirke inviteres til «Åpen kirke» og til stille, ledete meditasjoner en kveld i uken. Soknepresten har deltatt aktivt i dette arbeidet og meditasjonsgrupper brukes også i konfirmantarbeidet.

Dønna har fra gammelt av sterke sang- og musikktradisjoner. Her er et kor og mange musikere som deltar i kulturlivet. Det finnes en rekke ulike lag og foreninger. Naturen innbyr til et variert friluftsliv med muligheter for jakt, fiske, båtliv og fjellvandring. Skjærgården på Helgeland er vakker og lett tilgjengelig for den som trives med båt og sjø.

Tjenesteboligen ligger på Solfjellsjøen, som er kommunenes administrasjonssentrum, nær skole, post og butikk. Den ble bygd i 1964 og har en grunnflate på ca.120 kvm i to etasjer. I sokkeletasjen er det en stor entre, et romslig hjemmekontor (2 rom) med egen inngang og WC. Videre er det to soverom, vaskerom og boder. I etasjen over er det stort kjøkken og stor stue, to soverom og bad/WC. Det er veranda mot sør. Huset er i god stand. Det er gjort mye oppussingsarbeid de siste årene, bl.a. er det malt opp innvendig, satt inn ny kjøkkeninnredning, ny ovn for vedfyring, utvidet veranda, lagt nye gulv og nytt tak. Hagen rundt huset er holdt i god stand med plass til egenutfoldelse for den hageinteresserte. Enkel garasje og utebod er sammenbygd med huset.

Målformen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer. Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i lønnsplanet l.tr. 48–60. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer.

Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsskudd i Statens Pensjonskasse. Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prostens i Nord-Helgeland på tlf. 75 07 57 20, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor – 75 54 85 50.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 20.08.04.

Se også NL nr. 118 den 26.05.04, Aetats nettsider samt www.kirken.no/sor-haalogaland.

Sør-Hålogaland bispedømme

4. gangs utlysning

Sokneprest i Værøy prestegjeld, Bodø domprosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Værøy prestegjeld består av to sokn, som er identiske med de to ytterste kommunene i Lofoten, Værøy og Røst. Folketallet på Værøy er i underkant av 800 og på Røst rundt 700. Værøy sokn har to kirker: Gammelkirka (1799) er en pen trekirke og ligger på nordsiden av Værøy. Den er Lofotens eldste kirke og ble flyttet til Værøy fra Vågan i 1799. Nykirka (1939), som ligger på sørsiden av øya, er en flott murkirke og er soknets hovedkirke. Her er det et tilbygg med praktiske menighetslokaler. Begge kirkene er i god stand. Røst kirke (1900) er en vakker trekirke.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest og kapellan. Soknepresten har sitt daglige arbeid i Værøy sokn, mens kapellannen, som bor på Røst, betjener Røst sokn. Ettersom Røst har egen prest og kommunikasjonene mellom øyene ikke er det beste, har soknepresten vanligvis bare fire gudstjenester på Røst hvert år.

Værøy er et fiskerisamfunn med spennende og flott natur, som gir gode friluftsmuligheter. Øya er 17km², og det er korte avstander og

ingen båtreiser innen soknet. Værøy kommune har kombinert barne- og ungdomsskole og en kommunal barnehage. Her finnes et variert kulturliv og egen nærradio. Øya har også eget korps og et dyktig mannskor. Omtrent 10% av befolkningen hører til i de to pinsemenighetene på øya. Forholdet til disse er godt.

Kirka utgjør et kultursentrum i bygda, og kor og korps bruker menighetslokalene når de øver. Soknet har stab med kirkeverge, menighetssekretær/klokker, kirkegårdsarbeider/organist og kirketjener/ rengjøringsassistent. Frivillige medarbeidere driver voksenkor, barnekor, søndagsskole og misjonsforeninger. Vi har også en KFUK-speidergruppe, men den er ikke aktiv for øyeblikket. Værøy omsorgscenter betjenes ukentlig av soknepresten. Siden folketallet er lavt, er også antall kirkelige handlinger og konfirmanter lavt. Dette gir soknepresten anledning til å ta egne initiativ. Konfirmantundervisningen holdes ukentlig på kveldstid fra september til mai.

Sokneprest, kirkeverge og menighetssekretær har kontorer i kommunehuset med egen inngang. Kontorforholdene er meget gode, og det er praktisk utstyrt med data, telefaks, kopi-maskin og andre hjelpemidler. Nykirka ligger 0,5 km fra presteboligen, mens Gammelkirka ligger 4 km unna. Kommunikasjonen med fastlandet er bedret de siste årene. Værøy har daglig fergeavgang til Bodø, samt helikopter-ute til Bodø to ganger om dagen.

Presteboligen ligger pent til i bygdas sentrum med flott utsikt. Den er bygd i 1973 og framstår som et rommelig og praktisk hus. God standard. Sommeren 2003 blir det installert varmepumpe i huset. Huset har to etasjer og en grunnflate på 135m². I sokkeletasjen er det inngang, hall, vaskerom med dusj, wc, boder, hjemmekontor og garasje. I hovedetasjen er det stor stue med peis, spise/TV-stue, kjøkken, fire soverom, bad og WC. Det er en stor, barnevennlig hage rundt huset.

Prester med mindre enn 10 års tjenestetid kan få tilbud om Arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen avlønnes i lønnsplanet ltr. 48–60. I tillegg kommer regulative godtgjøringer. Pensjonsskudd i Statens Pensjonskasse. Det forutsettes at egen bil benyttes i tjenesten. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens reiseregulativ.

Kvinner oppfordres til å søke.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, tlf. 755 48 550 eller til Domprosten i Bodø, Tor B. Jørgensen tlf. 755 19530.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål, attester, referanser m.v. sendes til Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 20.08.04.

Se også NL nr 120 den 28.05.04, Aetats nettsider samt våre nettsider under www.kirken.no.

Sør-Hålogaland bispedømme

Kapellan i Saltdal prestegjeld i Salten prosti i Sør-Hålogaland bispedømme

Saltdal prestegjeld faller sammen med Saltdal kommune som har ca. 4800 innbyggere. Prestegjeldet består av to sokn, Saltdal og Øvre Saltdal, og grenser mot Fauske i nord, Mo i Rana i sør, Skjerstad og Beiarn i vest og Sverige i øst. Fra kommunesentret Rognan er det 3 mil til Fauske og 9 mil til Bodø. Kommunikasjonene til disse stedene er gode med bl.a. flere togavganger daglig.

Prestegjeldet har en vakker og variert natur, fra høvfjell til fjordidyll, og det er mange muligheter for friluftsinteresserte.

Kommunen har et variert og aktivt kultur- og idrettsliv, med bl. a. stor sang- og musikkaktivitet. Det er tre barneskoler, to ungdomsskoler og videregående skole i kommunen. Kirken har gode arbeidsforhold i kommunen, og det er god kontakt med både administrativ og politisk ledelse.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest og kapellan. Disse har tjenesteuker etter avtalt turnus. Fellesrådets stab for begge menighetene består av kirkeverge/daglig leder, kateket, organist, sekretær, kontorfullmektig og to kirketjenere/kirkegårdsarbeidere.

Prestegjeldet har menighetsråd som er engasjert og målrettet i sitt arbeid, og dette utføres sammen med mange frivillige.

Preste- og kirkekontoret ligger i Menighets-sentret ved Saltdal kirke på Rognan. Det er lyse, trivelige og velutstyrte kontorer. Ved Øvre Saltdal kirke er det en kirkestue.

I prestegjeldet er det 2 kirker hvor det holdes gudstjenester jevnlig. I tillegg legges 5-6 gudstjenester til grendehus.

På tettstedet Rognan er det sykehjem hvor det holdes ukentlige andakter ved prest og frivillige. I omsorgsboligene på Vensmoen holdes det andakter hver 14. dag. Det er bosatt mange mennesker med psykisk utviklingshemming i Saltdal fra tidligere sentralinstitusjon på Vensmoen. Det arbeides med integrering av disse i menighetene.

I prestegjeldet er det flere faste aktiviteter for voksne og barn, bl.a. kor, bibelgrupper og eldretreff. Utover det som drives i dag ønsker vi særlig å styrke arbeidet blant ungdom og innenfor diakoni, og det er ønskelig at kapellannen går inn i dette arbeidet. Det innebærer også konfirmantarbeid i samarbeid med sokneprest og kateket.

Til stillingen hører tjenestebolig som ligger på Røklund ca 15 km fra Rognan. Huset har to etasjer med boligflate på 161 m², samt kjellerrom på 35 m². Boligen har to stuer, kjøkken, fire soverom, to bad og toaletter. Det er tre innganger, vaskerom, hobbyrom og bod. Det er egen inngang i sokkel til kjellerstue og rom med eget bad. Ny garasje inntil boligen.

For bruken av tjenestebolig svares husleie etter fradragsregulativets bestemmelser. Den som blir tilsatt må finne seg i de bestemmelser som blir truffet om leie og bruk, evt. også flytting av busted.

Prestere med mindre enn 10 års tjenestetid kan få tilbud om Arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen avlønnes i lønnskode 0922 – som kapellan i ltr. 40–56. I tillegg kommer regulative godtgjøringer. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse. Det forutsettes at egen bil benyttes i tjenesten. Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens reiseregulativ.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Sør-Hålogaland bispedømmeråd tlf 75 54 85 50 eller til prosten i Saltdal tlf. 75 60 10 86.

Kvinner oppfordres til å søke.

Søknad med bekreftede kopier av vitnemål, attester, referanser m.v. sendes Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11 8003 Bodø i hende innen 20.08.04.

NL nr 135 den 16.06.04, Aetats nettsider samt www.kirken.no/sor-haalogaland

Nyheter fra Luther Forlag

Magnus Malm

DE STUMME BILDENE

Kr 248,-

Om den livslange vandringen fra bilde til virkelighet

I alle relasjoner pågår det under overflaten et spill mellom ulike bilder, bilder som filtrerer virkeligheten for oss og i verste fall forvrenger den til farlige løgner.

Denne boken handler om hvordan disse bildene blir til, hvordan de påvirker oss og hvordan vi kan hindre at disse bildene får fortsette å ha innflytelse på oss. Ikke minst handler boken om selvbilde og gudsbilde. Bak disse bildene venter en betydelig mer spennende virkelighet...

Boken kan leses som et stykke åndelig veiledning for vår tid.

Luther ForlagBesøk oss på: www.lutherforlag.no

Nyheter fra Luther Forlag

Peter Halldorf

**DU BRENNENDE
KJÆRLIGHETSILD**

Kr 179,-

Denne boken, som er en oppfølger av boken *Drikk dypt av Ånden*, består av ni betraktninger om Den Hellige Ånd. Boken inneholder viktige perspektiver på åndelig veiledning og på det å modnes som menneske.

Luther ForlagBesøk oss på: www.lutherforlag.no

Aktuelt fra Avenir Forlag

Kristin Solli Schøien

EN KURV TIL MIN DATTER

Kr 438,-

Mange kjenner på behovet for meningsfulle markeringer og tradisjoner. Kristin Solli Schøien er kunnskapsrik og entusiastisk og har skrevet en lærerik, vakker og fantasieggende bok om hvordan vi kan leve med i gamle tradisjoner og samtidig skape våre egne. Boken tar utgangspunkt i – og fletter sammen – livsrytmen, årsrytmen og kirkeårets rytme.

Her er det mye å hente for den som arbeider i kirken! Mye kunnskap om høytider og merkedager, symboler og gamle skikker, poenger til prekenes og undervisning, ideer til feiringer og fester...

Avenir Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Nyhet fra Luther Forlag

Kr 148,-

Arne Sky

BØNNESKOLE

En bok om bønn og forbønn

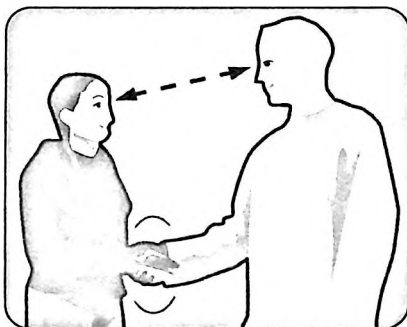
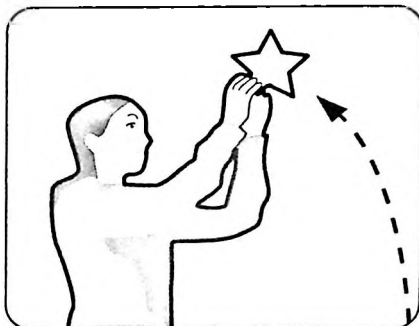
Gjennom bønn åpner vi opp for Guds velsignelse – over oss selv og andre. Arne Sky skriver enkelt og utfordrende. Han minner oss om at selv om bønnen er en gave vi har fått, kan vi øve oss i å bruke den. Derfor inviterer han til bønneskole.

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Nyskapende konfirmantbok

fra Luther Forlag

Knut Tveitereid, Hege Fagermoen, Bård E. H. Norheim og Per Arne Dahl

BRUKERVEILEDNING

Kunnskap, erfaring og fellesskap integreres i et helhetlig opplegg, som vil engasjere, utfordre og legge til rette for gode opplevelser.

Utgangspunktet er høytidene dåp, jul, bryllup, begravelse, påske, pinse og konfirmasjon.

En konfirmantbok som også vil være en ressursbok videre i livet!

www.brukerveiledning.no

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av rektor Halvor Nordhaug, professor Vidar L. Haanes, sokneprest Jan Otto Myrseth og instituttprest Berit Okkenhaug. «Fra bokfronten» redigeres av kapellan Morten Erik Stensberg. *e-post: tangenmenighet@sensewave.com*

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, Postboks 5144 Majorstua, 0302 Oslo.
Red. sekr.: Cand.theol. Tor Arne Berntsen
Tlf. 917 32 847
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse, eller evt. pr. post til redaksjonen.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Björg Gjelsvik,
Bok & Media AS Grensen 15 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 6 annonsemoduler i LK:

- 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. Kvartside (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. Helseide (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms

ISSN 0332-5431

Kr 178,-

Robert van de Weyer

KELTISKE BØNNER

De kristne kelterne skilte ikke mellom religion og dagligliv. Bønnene i denne boken vitner om denne livsholdningen og inspirerer oss til å tro på og be til den Gud som har med alle ting å gjøre.

Aktuelt fra Luther Forlag

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no